

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/333/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4215205364
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4215205364.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a členiek senátu JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: P. N., nar. X.XX.XXXX, bytom V. č. 2, o zaplatenie XXX,XX eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno č.k. 6C/258/2015- 73 zo dňa 24. marca 2017, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku a vo výroku o trovách konania zrušuje a vec v rozsahu zrušenia vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 82,42 euro, úrok z omeškania vo výške 8,5 % ročne zo sumy 82,42 Euro od 16.5.2013 do zaplatenia, všetko do 90 dní po právoplatnosti tohto rozsudku. Vo zvyšku súd žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami, § 52 ods. 1, 2, 3, 4 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 1, § 4ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy, ako aj zisteným skutkovým stavom, na základe čoho mal za preukázané, že dňa 17.8.2009 strany sporu uzatvorili úverovú zmluvu. Na základe tejto zmluvy žalobca poskytol žalovanému úver v sume 2000 eur, úroková sadzba bola dohodnutá v deň podpisu 14,52 % ročne a úver mal splácať v dohodnutých splátkach v počte 60. Súd prvej inštancie posúdil tento právny vzťah ako spor vzniknutý zo spotrebiteľskej zmluvy a v konaní predovšetkým zisťoval, či predmetná zmluva má všetky náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa citovaných ustanovení zákona č.258/2001 Z.z. Konštatoval, že zmluva z ktorej žalobca uplatnil svoj nárok neobsahuje náležitosť podľa § 4 ods. 2 písm. a) - sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Táto náležitosť má obsahovať údaj o tom, aká suma sa zo splátky započíta na úverovú istinu, aká suma na úroky, prípadne na poplatky. Predmetná zmluva však vo svojich ustanoveniach obsahovala určenie mesačnej splátky výlučne jej celkovou výškou bez toho, aby bolo určené, aká suma sa z tejto splátky započítava na splátku istiny, aká na splátky úrokov a aká na splátky poplatkov. Neuvedenie rozčlenenia splátok považoval súd v súlade s ustálenou judikatúrou všeobecných súdov SR za nenaplnenie zákonnej požiadavky uvedenej v ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z., preto považoval úver (ust. § 4 ods. 5 citovaného zákona) za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie bol toho názoru, že sa jedná aj o neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Nerozčlenenie splátky na splátky istiny, úrokov a iných poplatkov znamená, že spotrebiteľ musí plniť pôžičku v jednotlivých splátkach, ale od samotného počiatku nevie, koľko má hradiť na istinu a koľko má hradiť na odplatu veriteľa - úroky a poplatky. Uviedol, že ak by si spotrebiteľ vyžiadal amortizačnú tabuľku, nič by to nemenilo na skutočnosti, že priradenie splátok spotrebiteľa k istine a úrokom zaplatených do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky by takisto určoval veriteľ a spotrebiteľ by nemal žiadnu moc ovplyvniť, ako veriteľ určil jednotlivé splátky do momentu vyžiadania si amortizačnej tabuľky.

2. Súd prvej inštancie uzavrel, že absencia tejto podstatnej zmluvnej náležitosti má za následok, že zmluva sa sice považuje za platnú, avšak s prihliadnutím na ust. § 4 ods.5 zákona, sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Takýto záver o právnom následku absencie tejto náležitosti zmluvy podľa názoru súdu nie je v rozpore s rozsudkom Súdneho dvora - tretia komora z 9. novembra 2016 vo veci C 42/15, pretože jeho právne závery sa týkajú výkladu Smernice a nie vnútroštátneho predpisu. S poukazom na uvedené je potom žalovaný povinný veriteľovi zaplatiť iba tú sumu, ktorú od neho dostal. Žalovaný na základe predmetnej zmluvy od veriteľa dostal 2000 eur. Podľa tvrdenia žalobcu žalovaný doteraz zaplatil 1917,58 Euro. Toto tvrdenie žalobcu žalovaný nepoprel a na vyvrátenie týchto tvrdení súdu nepredložil žiadny dôkaz, preto súd tieto skutočnosti považoval za nesporné medzi stranami sporu a z nich vychádzal. Keďže žalovaný doteraz žalobcovi nevrátil celú úverovú istinu, súd žalovaného zaviazal zaplatiť sumu 82,42 euro. Úroky z omeškania súd žalobcovi priznal v súlade s ust. § 517 ods.2 OZ vo výške stanovenej v Nariadení Vlády SR č.87/1995 Z.z. a to odo dňa nasledujúceho po splatnosti celého dlhu teda odo dňa 16.5.2013. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.2 CSP, keď pri čiastočnom úspechu oboch strán sporu vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

3. Proti tomuto rozsudku do zamietajúceho výroku a výroku o náhrade trov konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmeniť a vyhovieť žalobe v plnom rozsahu. Namietal nesprávne právne posúdenie veci súdom v časti chýbajúcej náležitosti zmluvy, keď v samotnom texte zmluvy sú riadne uvedené - výška anuitnej splátky (47,08 eura), ich počet (60), termín splatnosti 1.anuitnej splátky (20. deň mesiaca) a periodicitu a termín splatnosti anuitnej splátky (mesačne, v 20. deň kalendárneho mesiaca). Z uvedeného teda vyplýva, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky. Uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby. Uviedol, že výška, počet a termíny splátok poplatkov, u ktorých sú tieto údaje a povinnosť ich úhrady zrejme už v čase uzatvorenia zmluvy, sú uvedené v samotnom texte zmluvy. Ostatné poplatky a ich výška sú uvedené v Sadzobníku poplatkov, ktorý je súčasťou VOP. Žalobca tiež poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 9.11. 2016 vo veci C-42 /15, z ktorého vyplýva, že zmluva o úvere nie musí byť nevyhnutne vyhotovená ako jediný dokument a tiež zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Povinnou náležitosťou úverovej zmluvy teda nie je podrobný rozpis výšky, počtu a termínov každej zo splátok na časť pripadajúcu na istinu, úroky a iné poplatky. Preto záver súdu, že sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov výlučne v dôsledku absencie tohto jediného údajja, nie je opodstatnený a dôvodný.

4. Žalovaný sa k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, výroku o trovách konania, ako aj konanie, ktoré im predchádzalo a po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania, dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej zamietajúcej časti podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušiť, vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa podanou žalobou doručenou súdu dňa 7.4.2015 domáhal od žalovaného zaplata sumy 850,75 euro, úroku 51,02 eur, úroku z omeškania 2,91 eura, úroku 14,52 % ročne z nezaplataenej istiny vo výške 850,75 eura od 16.5.2013 do zaplataenia a úroku z omeškania vo výške 8,00 % ročne z nezaplataenej istiny 850,75 eura a nezaplataených úrokov 51,02 eura od 16.5.2013 do zaplataenia. Žalobca uviedol, že so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu, na základe ktorej mu boli poskytnuté finančné prostriedky v sume 2000 eur, ktoré sa zaviazal splácať v dohodnutých mesačných splátkach. Žalovaný dohodnuté splátky pravidelne a včas neplatil, preto ho listom zo dňa 23.4.2013 žalobca vyzval na predčasné splatenie úveru v lehote do 15.5.2013. Žalovaný dlh nezaplatil. Do dátumu predčasného zosplataenia úveru uhradil žalovaný na istinu sumu 1149,25 eura, na základe čoho dlžná istina ku dňu zosplataenia predstavovala 850,75 eur. Súd prvej inštancie považoval predmetný úver

za bezúročný a bez poplatkov, pretože v zmluve nebola uvedená jedna zo základných náležitostí vyplývajúca z ust. § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z.

7. Podľa § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z., zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

8. Odvolací súd posudzujúc predmetnú vec v zmysle vyššie uvedeného skutkového stavu a zákonných ustanovení dospel k záveru, že dôvody, pre ktoré súd vo zvyšku žalobu zamietol sú nesprávne. Je nepochybné, že medzi zmluvnými stranami bola uzatvorená úverová zmluva v zmysle ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá má povahu tzv. absolútneho obchodu. Zároveň ide o spotrebiteľský právny vzťah v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú sa vzťahuje zákon č. 258/2001 Z. z. v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (17.8.2009). V danom prípade bola medzi stranami sporu uzatvorená písomná úverová zmluva, ktorej platnosť nebola spochybnená.

9. Odvolací súd zaoberajúc sa odvolacou námietkou žalobcu uvedenou v odvolaní uvádza, že sa nestotožňuje s výkladom súdu prvej inštancie ohľadom ustanovenia § 4 ods. 2 písm. a) zákona č. 258/2001 Z.z. Tento zákon nahradil zákon č. 129/2010 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 11.06.2010 a v ktorom sa tiež nachádza predmetné ustanovenie, a to pod § 9 ods. 2 písm. k). Zákon č. 129/2010 Z.z. v prílohe č. 1 prebral právne záväzné akty Európskej únie, okrem iného Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú.v. EÚ L 133, 22.5.2008). Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice.

10. Vo všeobecnej časti dôvodovej správy k ustanoveniu § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. sa zdôrazňuje zásadný význam v ochrane spotrebiteľa v zmluvných vzťahoch, ktorý má dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú. Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí uvádzať celkovú výšku, menu poskytnutého spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie (v zmluve musí byť zrozumiteľne uvedené, aká je celková výška a mena poskytnutého spotrebiteľského úveru, prípadne strop, do ktorého spotrebiteľ môže opakovane čerpať finančné prostriedky). Zmluva o spotrebiteľskom úvere musí upravovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov (spotrebiteľ musí byť zrozumiteľne informovaný v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť si povinnosti (splácať istinu, úroky a iné poplatky) vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere).

11. Odvolací súd preto dospel k záveru, že podľa eurokonformného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. (predtým § 4 ods. 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z.) nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ toto ustanovenie uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je treba za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahŕňa. V predmetnom konaní nebolo sporné, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všeobecné náležitosti podľa Občianskeho zákonníka. Sporným nebolo ani to, že vymedzuje celkovú výšku úroku, druh a účel úveru, výšku úrokovej sadzby, výšku mesačnej anuitnej splátky, termín prvej splátky, počet splátok a periodicitu a termín splatnosti splátok, splatnosť úveru, ako aj celkovú čiastku, ktorú je povinný klient zaplatiť. Všetky tieto údaje sú špecifikované v zmluve o úvere zo dňa 17.8.2009.

12. Odvolací súd upriamuje pozornosť súdu prvej inštancie aj na Rozsudok súdneho dvora (tretia komora) z 9. novembra 2016 vo veci C-42/15, ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, ktorý podal Okresný súd Dunajská Streda rozhodnutím z 19. decembra 2014 doručeným súdnemu dvoru 02.02.2015 v súvislosti s konaním Home Credit Slovakia, a.s. proti Kláre Bíróovej. Z jeho bodu 59 vyplýva, že článok 10 ods. 2 písm. h) a i) Smernice 2008/48 sa má

vykladať v tom zmysle, že zmluva o úvere na dobu určitú stanovujúca amortizáciu istiny po sebe nasledujúcimi splátkami nemusí vo forme amortizačnej tabuľky spresňovať, aká časť každej splátky bude započítaná na vrátenie tejto istiny. Tieto ustanovenia v spojení s článkom 22 ods. 1 smernice bránia tomu, aby členský štát stanovil takúto povinnosť vo svojej vnútroštátnej právnej úprave. Na uvedený rozsudok reagovala aj legislatíva SR zákonom z 12. októbra 2017 č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a súčasne sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, a ktorým došlo k zmene ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k/ zákona 129/2010 Z.Z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. V dôvodovej správe k tomuto zákonu sa uvádza, že vypustenie tejto náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere bolo nevyhnuté so zreteľom na závery vyjadrené v rozsudku C-42/15. Legislatíva tak reagovala na stav, podľa ktorého niektoré sudy vykladali predmetnú vnútroštátnu úpravu nesúladne so smernicou 2008/48/ES. Vyššie uvedené závery konštatoval vo svojich rozhodnutiach aj Najvyšší súd SR a to v uznesení zo dňa 22.02.2018 sp.zn. 3Cdo 146/2017 a zo dňa 17.04.2018 sp. zn. 3Cdo 56/2018.

13. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. c) CSP zrušil v napadnutom zamietajúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania a vec podľa § 391 ods. 2 CSP vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, v ktorom sa bude opätovne zaoberať nárokom žalobcu v zamietajúcej časti rozsudku v zmysle vyššie uvedených záverov, vykoná dokazovanie vo veci samej a opätovne rozhodne a toto svoje rozhodnutie riadne odôvodní. Právnym názorom odvolacieho súdu je súd prvej inštancie viazaný (§ 391 ods. 2 CSP). V novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne o náhrade trov, vrátane odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

14. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).